

Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Αριθ.Πρωτ. Ερωτήσεων. 6256.....
Ημερομ. Καταθέσεως...6-5-2020.....

Αθήνα 6 Μαΐου 2020

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς: Την Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων

Θέμα: Θέση των Κοινωνικών Επιστημών στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση

Η Πανελλήνια Ένωση Εκπαιδευτικών Κοινωνικών Επιστημών (Π.Ε.Ε.Κ.Ε.) τονίζει σε Υπόμνημά της τη σημασία της παραμονής του μαθήματος της Κοινωνιολογίας ως πανελλαδικά εξεταζόμενου μαθήματος. Σημειώνεται ότι το μάθημα της Κοινωνιολογίας είναι βασικό για την παρακολούθηση των σπουδών σε όλες τις σχολές Κοινωνικών, Νομικών και Πολιτικών Επιστημών, τα Παιδαγωγικά Τμήματα, τις Σχολές Ψυχολογίας που αποτελούν την πλειονότητα των σχολών της Θεωρητικής Κατεύθυνσης. Επίσης, συνιστά μάθημα επιλογής των μαθητών σε πανεπιστημιακές σχολές σε πολλές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Περαιτέρω το μάθημα θα μπορούσε να ενισχυθεί περισσότερο με έναρξη διαδικασιών συγγραφής νέου εγχειριδίου, με νέες θεματικές ενότητες που να ανταποκρίνονται στα νέα δεδομένα της κοινωνικής πραγματικότητας, όπως η παγκοσμιοποίηση, οι πανδημίες, η τηλεεκπαίδευση, η τηλεργασία, τα δίκτυα κοινωνικών σχέσεων κ.τ.λ. Παρόμοια θέματα παρουσιάζουν εξαιρετική επικαιρότητα και μετά την επιδημία του κορονοϊού και τις κοινωνικές της συνέπειες, γεγονός που δείχνει τη σημασία του μαθήματος για την ανταπόκριση των μαθητών και μελλοντικών πολιτών σε νέες προκλήσεις της εποχής μας.

Εξάλλου, η παραμονή της Κοινωνιολογίας κρίνεται επιτακτική:

-Διότι ουσιαστικά είναι η βάση για την κατανόηση αλλά και εισαγωγή σε σχολές Κοινωνιολογίας, Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, Νομικής, Πολιτικών Επιστημών, Εκπαίδευσης, Κοινωνικής Πολιτικής, Δημόσιας Διοίκησης, Οικονομικών, Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών, Δημοσιογραφίας κ.ά.

-Διότι οι θεματικές ενότητες του μαθήματος της Κοινωνιολογίας (θεωρίες, μορφές κοινωνικής οργάνωσης, κοινωνικοποίηση και κοινωνικοί θεσμοί, εργασία, αλλοτρίωση, διαπολιτισμικότητα, πόλεμοι κ.ά.) δημιουργούν πολίτες με κριτική σκέψη και έντονο κοινωνικό προβληματισμό, ικανούς να προσφέρουν στην κοινωνία του αύριο, αλλά και να διακρίνουν τα κοινωνικά φαινόμενα.

-Διότι οι μαθητές αναπτύσσοντας την κριτική τους σκέψη, δύνανται να αποδώσουν καλύτερα στον γραπτό λόγο, βοηθώντας τους παράλληλα στο μάθημα της Έκθεσης και εμπλουτίζοντας το λεξιλόγιό τους. Μπορούν να κατανοήσουν καταστάσεις που βιώνουν στον έξω κόσμο, να τις αναλύσουν και να βρουν τα βαθύτερα αίτια, αλλά και πιθανές λύσεις.

- Διότι οι μαθητές συνδυάζουν τις γνώσεις που αποκτούν στο μάθημα της Κοινωνιολογίας με άλλα γνωστικά αντικείμενα όπως Φιλοσοφία, Ιστορία, Θρησκευτικά κ.ά. κι έτσι μπορούν να έχουν μια σφαιρική αντίληψη για όλα τα φαινόμενα που συμβαίνουν γύρω τους.

- Διότι οι μαθητές, γνωρίζοντας τις κοινωνικές ομάδες που υπάρχουν, τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους, μπορούν να αντιληφθούν τον τρόπο που αυτές λειτουργούν, καθώς και τα προβλήματά τους, να τις κατανοήσουν, πράγμα που χωρίς το μάθημα της Κοινωνιολογίας δεν θα μπορούσαν με ευκολία να κάνουν. Με αυτό τον τρόπο δημιουργείται και η ενσυναίσθηση.
- Διότι, μέσα στην εποχή της οικονομικής κρίσης, της ανασφάλειας για ένα αβέβαιο μέλλον, των παθογενειών που προέρχονται από όλα τα ανωτέρω σε όλο το κοινωνικό γίγνεσθαι, οι μαθητές καθίστανται ικανοί να έχουν τα απαραίτητα γνωστικά εφόδια, να σκέφτονται και να βρίσκουν λύσεις. Προκαταλήψεις, στερεότυπα, γενικεύσεις μπορούν να αναγνωρισθούν και καταπολεμηθούν, όταν ο μαθητής έχει εφόδιο τη γνώση που αποκτά μέσα από το μάθημα της Κοινωνιολογίας.

Περαιτέρω, προτείνεται συγκεκριμένα από την Π.Ε.Ε.Κ.Ε.:

Ως προς το Γυμνάσιο:

1. Στο Γυμνάσιο, στη Γ΄ Γυμνασίου, υπάρχει το μάθημα της Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής, το οποίο αποτελεί βασικό στοιχείο της σύγχρονης αγωγής και υπάρχει σε όλα τα σχολικά προγράμματα υποχρεωτικής εκπαίδευσης των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είναι δυνατός σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής ο εκσυγχρονισμός του μαθήματος και η ακόμη μεγαλύτερη πλαισίωσή του με δημιουργικές και ερευνητικές δράσεις.
2. Στο πλαίσιο των θεματικών δράσεων για τον εκσυγχρονισμό του Γυμνασίου προτείνεται η Θεματική Ενότητα / Μάθημα «Κοινωνική Ζωή» στην Α΄ και Β΄ Γυμνασίου, στην οποία οι μαθητές/-τριες μπορούν να εμπλακούν ενεργά σε βιωματικές και ερευνητικές δράσεις για θέματα που αφορούν την κοινωνική υγιεινή, την ατομική ευθύνη, τη σχέση με τους άλλους, τον σεβασμό των συνανθρώπων, την κυκλοφοριακή αγωγή κ.τ.λ.

Ως προς το Γενικό Λύκειο:

Στο Γενικό Λύκειο υπάρχουν ήδη τα μαθήματα της Πολιτικής Παιδείας και των Βασικών Αρχών των Κοινωνικών Επιστημών. Πρόκειται για μαθήματα και δράσεις μαθητείας στη δημοκρατία, τα οποία εισήχθησαν στο πρόγραμμα του Λυκείου το 2014 και για τα οποία είχε διαμορφωθεί και Τράπεζα Θεμάτων με χρηματοδότηση του ΕΣΠΑ. Τα βιβλία και των δύο μαθημάτων συγγράφηκαν, επίσης, με διαγωνισμό στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ. Τα μαθήματα αυτά έχουν αποσπάσει θετικότατα σχόλια από το σύνολο της εκπαιδευτικής και μαθητικής κοινότητας. Προτείνεται η παραμονή τους στο Γενικό Λύκειο μαζί με το μάθημα Σύγχρονος Κόσμος της Β΄ Λυκείου που, επίσης, έχει αποσπάσει πολλά θετικά σχόλια από τους διδάσκοντες και διαπνέεται από τη σύγχρονη παιδαγωγική αντίληψη της διερευνητικής/ βιωματικής μάθησης.

Δεν μπορεί, εξάλλου, να παραβλεφθεί το γεγονός ότι η κοινωνική γνώση αποτελεί περιεχόμενο πολλών εθνικών ευρωπαϊκών σχολικών προγραμμάτων, συμβάλλοντας στην ανάπτυξη δεξιοτήτων, στάσεων και αντιλήψεων για την κοινωνική συνύπαρξη και τη διαμόρφωση υπεύθυνων και ενεργών πολιτών.

Η Unesco χαρακτηρίζει τις κοινωνικές επιστήμες δεξαμενή σκέψης με σκοπό τη διευκόλυνση των κοινωνικών μετασχηματισμών που ευνοούν τις αξίες της δικαιοσύνης, της ελευθερίας και της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, ενώ την ίδια στιγμή στο άρθρο 29 της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού τονίζεται το αναφαίρετο δικαίωμα στην εκπαίδευση, θεμελιωμένο στις αρχές της ανάπτυξης, του σεβασμού για τα δικαιώματα του ανθρώπου, την ταυτότητά του, τις πολιτιστικές του αξίες, αντικείμενο που εμπίπτει στο πεδίο της κοινωνικής γνώσης.

Κατόπιν των ανωτέρω,

Ερωτάται η κα Υπουργός:

- Σε τι ενέργειες προτίθεται να προβεί το υπουργείο για τη στήριξη του κλάδου της κοινωνιολογίας, ως σημαντικού επιστημονικού κλάδου στο εκπαιδευτικό σύστημα, σύμφωνα με τα ως άνω εκτεθέντα κριτήρια και συγκεκριμένες προτάσεις;
- Προτίθεται η κυβέρνηση να προχωρήσει σε ανάκληση του συγκεκριμένου πολυνομοσχεδίου, που προβαίνει σε αντικατάσταση του μαθήματος της Κοινωνιολογίας με τα Λατινικά;
- Σε τι ενέργειες προτίθεται να προβεί το υπουργείο για να μην χάσουν τις θέσεις τους οι εκπαιδευτικοί του κλάδου ΠΕ 78, αφού το μόνο μάθημα που μπορούν να διδάξουν είναι η κοινωνιολογία;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Μαρία Απατζίδα

Γεώργιος Λογιάδης